

Comunicat de la Pastoral Obrera de Catalunya sobre els abusos sexuals a menors i altres persones vulnerables a l'Església i a la societat, en general

Abusos: els qui formem el cos de Crist, sofrim

«Déu ha disposat el cos de tal manera que ha donat més honor als membres que més en necessiten, perquè en el cos no hi hagi divisions, sinó que tots els membres tinguin la mateixa sol·licitud els uns pels altres. Per això quan un membre sofreix, tots els altres sofreixen amb ell, i quan un membre és honorat, tots els altres s'alegren amb ell» (1Co 12,24-26)

La Pastoral Obrera de Catalunya volem dir una paraula al voltant d'aquesta qüestió que ens interpel·la després d'haver fet un discerniment i havent deixat passar un temps suficient després que aquest tema ocupés les capçaleres dels principals mitjans de comunicació. Les diverses entitats i moviments que formem la Pastoral Obrera de Catalunya sentim en pròpia carn la vergonya, la pena, la indignació i el dolor per l'escàndol dels abusos sexuals a menors i altres persones vulnerables per part de preveres, religiosos, bisbes i seglars que treballen en institucions eclesials, i també els que es produeixen en d'altres àmbits. Són uns fets que afecten no només a víctimes i agressors sinó a tot el Poble de Déu; aquest concepte ple de sentit, que emanava del Concili Vaticà II, i que, més de cinquanta anys després, no hem sabut encarnar i donar-li forma. Voldríem viure i transmetre un estil de ser i fer Església més horitzontal i fraternal, ja que la l'excessiva jerarquització de qualsevol institució humana pot comportar una concentració de poder que pot conduir a situacions de patiment.

Per això ens rebel·la l'abús de poder que s'ha posat de manifest en violentar el cos i la consciència dels menors i altres persones vulnerables, en soscavar la confiança de les seves famílies, i el mal i les seqüeles que s'han causat en tantes vides truncades i que s'han vist determinades per uns fets infames. Ens repugna també, a més de la comissió dels fets, com s'ha abordat per part de l'Església, sempre que s'ha reaccionat corporativament i repartint culpes, protegint i donant cobertura als agressors, posant en risc noves víctimes (amb els trasllats vergonyants) i quan s'ha negat l'acollida a les víctimes.

Valorem la valentia dels papes Benet XVI i Francesc en abordar aquesta qüestió, en particular amb la darrera cimera antipederàstia que s'ha fet al Vaticà del 21 al 24 de febrer passats, i els seus primers fruits, amb les mesures que el Papa Francesc ha impulsat contra l'encobriment dels fets. També posem en valor el comunicat dels Bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense del 12 de febrer. És i serà necessari fer tot el que sigui possible per a reparar el mal provocat afrontant aquests fets amb absoluta transparència i fer el possible per a què aquestes situacions no es repeteixin mai més. No obstant això, a més, ens cal una disposició autèntica a la conversió evangèlica per tal d'eradicar aquest crim, per a que aquest tipus de comportaments delictius no tornin a succeir en el si de l'Església.

Per això, els moviments de Pastoral Obrera considerem que a l'Església hauríem de:

Pel que fa al passat i als fets comesos,

- Prioritzar l'acolliment amorós a les víctimes per part de tot el Poble de Déu, demanar un perdó sincer i ajudar a guarir.

- Reparar materialment i moralment les víctimes, amb criteris transparents i que es puguin generalitzar al conjunt de l'Església.
- Considerar i explorar la possibilitat de realitzar entrevistes de reconciliació entre les víctimes/supervivents i els agressors.
- Depurar la història, analitzar i investigar els casos que s'hagin produït en comissions i auditories independents, malgrat hagin pogut prescriure, i tractar-los d'igual manera que els del present.
- Oferir espais de confiança i acompanyament per tal que les víctimes que no hagin denunciat ni fet públic el seu cas, puguin iniciar un procés de guariment.
- Sancionar els encobridors que, amb la seva desídia, han contribuït a agreujar el problema.
- Col·laborar activament i informar la Fiscalia davant qualsevol cas fonamentat i respondre davant la justícia civil i canònica quan hi hagi delicte.

Pel que fa al present i al futur més immediat,

- Identificar quins són els factors de risc que fan que es produeixin els abusos i prevenir-los.
- Revisar profundament la visió deformada que una part del clergat té de la sexualitat i de la dona i la formació al respecte que s'imparteix a seminaris i noviciats.
- No obviar la incidència que podria tenir el celibat, viscut de manera inadequada, en alguns casos d'abusos.
- Denunciar la hipersexualització de la nostra societat i l'ús pervers que se'n fa i promoure i valorar la sexualitat vinculada a l'amor entre dos éssers humans.
- Predicar amb l'exemple i convertir l'Església en un espai segur per als menors i altres persones vulnerables, per tal que altres instàncies on també (i majoritàriament) es produeixen abusos —família, escola, esport i lleure...— puguin emmirallar-se.
- Contribuir al debat públic seriós respecte aquesta qüestió i treballar junts i coordinadament amb altres entitats que també lluiten contra l'abús de poder i sexual en altres àmbits (laboral, familiar, veïnal...).

Subratllem l'oportunitat que aquesta situació penosa d'abaixament pugui servir per fer emergir una Església més autènticament evangèlica, autobuidada del poder que el clericalisme atorga la dignitat eclesiàstica i, també, orientada a servir d'acord amb l'estil i el missatge de Jesucrist.

Per últim, considerem que aquest és un moment propici per fer examen de consciència, tots i totes, de la nostra relació amb el poder i el seu exercici per tal d'identificar qualsevol situació d'abús que puguem o haguem pogut exercir amb el compromís d'evitar-la en un futur, tot imitant el model del Crist. Igualment, també és una oportunitat per a què, com a laïcat, avancem i fem més nostra l'Església, sentint-nos preocupats pels problemes que ha d'afrontar i participant en la seva solució. Per això,

volem agrair tots els esforços que ja s'estan realitzant a l'Església per eradicar aquesta xacra i oferim la nostra col·laboració.

Barcelona, 15 de juny del 2019

MOVIMENTS I COL·LECTIUS OBRERS CRISTIANS DE CATALUNYA I BALEARES: ACO, GOAC, JOC I MIJAC, CAPELLANS OBRERS, RELIGIOSES/OS EN BARRIS OBRERS I POPULARS I DELEGACIONS DE PASTORAL OBRERA DE LES DIÒCESIS DE CATALUNYA